

Lèbed abans del 2000?

Dels neoliberals als comunistes, tots volen evitar unes eleccions anticipades per impedir que el general Aleksandr Lèbed tingui l'oportunitat d'arribar al poder.

Aquests últims temps el general Lèbed n'ha après molt. Ha tastat l'amargor de ser expulsat de l'avantsala del poder i ha estat als despatxos de Brussel·les discutint amb els mandataris de l'OTAN i a la Casa Blanca contemplant el jurament presidencial de Clinton. Ara, Lèbed, se'n guardaria prou de definir-se com "un militar honrat amb cara de delinqüent", com feia fa menys de dos anys, quan els sondatges li donaven una intenció de vot superior al 42%. Aquelles grans expectatives de la primavera del 1995 es van concretar en la gran decepció del desembre, quan la seva llista es va quedar sense representació a la Duma, perquè no va arribar al 5% dels vots, i ell de poc que no es queda sense escó. Però ningú no s'esperava (ni ell mateix) que Lèbed ressuscités al cap de sis mesos amb el 15% a la primera tanda de les presidencials. Un 15% que l'entorn de Ieltsin, amb Anatoli Txubais al capdavant, va comprar per assegurar-se la reelecció en canvi de nomenar-lo secretari del Consell de Seguretat, successor del malalt Borís Nikolàievitx i virtual número 2 d'un règim que Lèbed havia qualificat de "criminals i de borratxos".

Ara, quan després de ser foragitat, Lèbed torna a ser la gran esperança del 65% dels russos més pobres i humiliats, el general procura mesurar cada pas i cada paraula.

Tot i les cauteles, Lèbed no acaba de controlar els excessos verbals. I potser s'ha ficat, una vegada més, de peus a la galleda anunciant, en estil gairebé leninista, explosions socials aquesta primavera i la necessitat d'imposar a Rússia "la dictadura de la llei". El general no sembla que hagi resolt encara les contradiccions que un dia el porten

ARXIU / EFE

a lloar el capitalisme de Pinochet i Franco i l'endemà a invocar l'esperit de Stalin. Si és veritat que hi ha dues ànimes russes, una d'occidentalista, cosmopolita i burgesa, i una altra d'eslava, nacionalista i col·lectivista, Lèbed deu voler fer-ne la síntesi, però només ha aconseguit de situar-se ara aquí i deprés allà. Per això Anatoli Txubais, el més emblemàtic dels neoliberals de Ieltsin, el va fer fora quan Lèbed va començar a anunciar mesures antibandidatge en l'economia que expressaven les intencions intervencionistes de Lèbed contra les oligarquies bancàries.

La seva caiguda, la van celebrar llargament els falcons del Kremlin, encapçalats pel ministre de l'Interior Anatoli Kúlikov, que no li perdonen d'haver posat fi, amb la guerra de Txetxènia, als seus negocis. I també se n'alegren els comunistes de Ziugànov i l'extrema dreta de Jirinovski, que senten el seu territori amenaçat per l'ànima soviètica de Lèbed. Una de les seves últimes profecies ha estat, precisament, de sentenciar el trencament del Partit Comunista en tres

fronts: el dels radicals estalinians, el de Jirinovski i, el més gruixut, el del Partit Popular Republicà que Lèbed acaba de fundar per a arribar a la presidència.

La popularitat i les sentències de Lèbed irriteren i inquieten tota la classe política, tant la que mana al Kremlin com la que controla la Duma. I totes dues s'han posat d'acord per barrar el pas al general envoltant-lo de silenci i d'indiferència; impedit-li l'aparició a la televisió, a la ràdio i a la premsa. A banda el dels russos més pobres i enrabiats i el d'un sector de l'exèrcit rus, els suports de Lèbed són incerts i localitzats. El que li ofereix el general Aleksandr Korjàkov és producte del ressentiment del totpoderós ex-guardaespatlles de Ieltsin contra el seu antic amo. Tampoc no són de fiar els somriures que li fa el financer i ex-director de la Borsa de Moscou, Konstantin Borovoi, un altre ressentit que no perdona al ieltsinisme que no l'hagi promogut al capdamunt de l'oligarquia financera.

Lèbed haurà de conspirar molt, moltíssim, per complir el seu propi vaticini d'arribar a ser president abans del 2000. Perquè els seus enemics no paren de conspirar i són capaços de tot: de reformar la constitució per evitar eleccions en cas d'incapacitat o mort de Ieltsin, de promoure pintoresques operacions de restauració monàrquica i fins tot, seguint la tradició russo-estaliniana, de muntar-li un accident o l'atemptat d'un fanàtic, com va passar a Kírov o a Trotski. Lèbed podria arribar a ser víctima abans de president sense que els qui l'observen arribessin a saber si era un demòcrata o no; si es mereixia d'estar sota sospita o no.

Llibert Ferri

Aleksandr Lèbed torna a ser l'esperança del 65% dels russos més pobres.
A banda d'aquest sector de la població, els suports del general són molt incerts i localitzats.